

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Τεχνολογία Λογισμικού

Eeamhniaio project 2021-2022: 1° Парадотео

των

ΑΓΓΕΛΑΚΗ ΦΩΤΕΙΝΗ ΦΟΥΣΚΑΡΗ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΖΕΛΕΠΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥ ΠΑΚΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Επιβλέποντες: Παυλίδης Γεώργιος

Ξένος Μιχαήλ

Περιεχόμενα

Π	εριεχ	(όμενα	i
K	ατάλ	ογος Πινάκων	iii
K	ατάλ	ογος Σχημάτων	\mathbf{v}
1	Risl	κ -Assessment-v 0.1	1
	1.1	Στοιχεία Ομάδας	1
	1.2	Tortoise - Εκτίμηση Ρίσκου	1
	1.3	Κίνδυνοι κατά την υλοποίηση του έργου	3
	1.4	Κίνδυνοι κατά τη συντήρηση του έργου	5

Κατάλογος Πινάχων

1.1	Μέλη της ομάδας	 	 									1
1.2	Πίνακας πιθανών κινδύνων .	 	 									2

Κατάλογος Σχημάτων

1 1	The Tortoise logo .																									1
T • T	The following logo.	 	 •	•	•	•	 •	•	•	•	 •	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	

Ενότητα 1

Risk-Assessment-v0.1

1.1 Στοιχεία Ομάδας

Πίνακας 1.1: Μέλη της ομάδας

Η ομάδα									
Ονοματεπώνυμο	Αριθμός Μητρώου	Έτος							
Αγγελάκη Φωτεινή	1067540	40							
Πάκας Γεώργιος	1041848/6165	80							
Τζελέπης Χαράλαμπος	1067537	40							
Φούσκαρης Γεώργιος	1067404	4 ^o							

1.2 Tortoise - Εκτίμηση Ρίσκου

 Σ χήμα 1.1: The Tortoise logo

Πίνακας 1.2: Πίνακας πιθανών κινδύνων

#No	Κίνδυνος	νακας 1.2: Πινακας π Πιθανότητα	Σοβαρότητα	Τύπος
1	11.00000	•	ρίηση του έργου	101105
1.1	Έλλειψη χρηματο- δότησης	Μεσαία	Υψηλή	Οιχονομικά
1.2	Διαταραχή στη σχέση πελάτη- ομάδας	Χαμηλή	Υψηλή	Οικονομικά, Ποι- ότητα
1.3	Διαταραχή της αγο- ράς ακινήτων	Χαμηλή	Υψηλή	Εξωτερικός Πα- ράγοντας
1.4	Ανταγωνισμός	Μεσαία	Μεσαία	Εξωτερικός Πα- ράγοντας
1.5	Νομικά θέματα	Μεσαία	Μεσαία	Σχεδιασμός, Ποι- ότητα
1.6	Προβληματική συ- νεργασία ομάδας	Χαμηλή	Υψηλή	Οιχονομικά, Σχε- διασμός, Ποιότητα
1.7	Μη ρεαλιστικός προγραμματισμός	Μεσαία	Υψηλή	Οιχονομικά, Σχε- διασμός
1.8	Λάθη στις λειτουρ- γίες	Χαμηλή	Μεσαία	Σχεδιασμός
1.9	Λάθη στο UX/UI	Χαμηλή	Μεσαία	Σχεδιασμός
2		Κατά τη συντή	ρηση του έργου	
2.1	Νομικά θέματα	Μεσαία	Μεσαία	Σχεδιασμός, Ποι- ότητα
2.2	Διαδικτυακές επι- θέσεις	Χαμηλή	Υψηλή	Σχεδιασμός, Εξωτε- ρικός Παράγοντας
2.3	Περιορισμοί υλικού	Υψηλή	Χαμηλή	Οιχονομικά, Σχε- διασμός
2.4	Προβληματική δια- χείριση	Χαμηλή	Υψηλή	Οιχονομικά, Σχε- διασμός, Ποιότητα

 Σ τη συνέχεια παρουσιάζουμε λεπτομερώς τα μέρη του παραπάνω πίναχα.

Tortoise 3

1.3 Κίνδυνοι κατά την υλοποίηση του έργου

1.1 Έλλειψη χρηματοδότησης:

Περιγραφή: Κατά την έναρξη ανάπτυξης του έργου δεν υπάρχει κάποια εγγύηση εύρεσης σταθερής και επαρκούς χρηματοδότησης. Η ομάδα ανάπτυξης συστήθηκε πρόσφατα και δεν έχει εμπειρία με έργο παρόμοιας κλίμακας. Επιπλέον, η βασική ιδέα, αν και εμπλουτισμένη, είναι εμπνευσμένη από ήδη υπάρχοντα συστήματα του χώρου, γεγονός που μπορεί να αποτρέψει υποψήφιους επενδυτές – πελάτες (στο εξής πελάτης/-ες). Πρόταση Λύσεων: Η ομάδα μπορεί να εντείνει τις προσπάθειες επαφής με υποψήφιους πελάτες, τονίζοντας παράλληλα τις σημαντικές διαφορές που εμπεριέχει το έργο σε σχέση με συστήματα που προϋπάρχουν στην αγορά. Επικουρικά, κρίνεται σκόπιμη η οργάνωση διαφημιστικής καμπάνιας και η επένδυση στο τμήμα προώθησης, τόσο της ομάδας όσο και του ίδιου του έργου. Μια οικονομική πρόταση προς αυτήν την κατεύθυνση αποτελεί η δημιουργία σχετικής σελίδας στον ιστό, αλλά και στα δημοφιλή κοινωνικά δίκτυα(Twitter, Facebook, κ.α.). Τέλος, για να καλυφθεί μέρος από τα κόστη που προκύπτουν, η ομάδα μπορεί να προβεί σε δανεισμό ή να επιδιώξει επιχορηγήσεις από ιδρύματα ή από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

1.2 Διαταραχή στη σχέση πελάτη - ομάδας:

Περιγραφή: Παρά την πιθανή εύρεση πελάτη, υπάρχει περίπτωση να προχύψουν πλήθος εμποδίων κατά την συνεργασία με αυτόν. Πιο συγκεκριμένα, ο πελάτης μπορεί να επιμένει σε μη ρεαλιστικές απαιτήσεις ή προθεσμίες, ή αχόμα και να θεωρεί δεδομένο ότι ορισμένα χαραχτηριστικά που τον ενδιαφέρουν θα ενταχθούν στο έργο. Επιπρόσθετα, είναι πιθανό να προσπαθήσει να μειώσει το παρεχόμενο κεφάλαιο για μεγιστοποίηση των κερδών σε βάρος της ομάδας και της συνολικής ποιότητας του έργου. Τέλος, κατά την ανάπτυξη, ίσως προτείνει την επέχταση ή και τροποποίηση του έργου με τρόπο μη ρεαλιστικό. Πρόταση Λύσεων: Σε κάθε επαφή με υποψήφιο πελάτη, είναι πολύ σημαντικό να παρουσιάζονται αναλυτικά οι προδιαγραφές του έργου, το χρονοδιάγραμμα.

1.3 Διαταραχή της αγοράς αχινήτων:

Περιγραφή: Η επιτυχία του είναι στενά συνυφασμένη με την αγορά αχινήτων, εφόσον προορίζεται για τον χλάδο του real estate. Μια πιθανή διαταραχή μπορεί να μειώσει την ζήτηση και επομένως τα χέρδη από την υλοποίηση του έργου. Σε αχραίες περιπτώσεις, μπορεί αχόμα και να θέσει σε αμφισβήτηση την αξία του έργου. Η μεταβολές στην αγορά αχινήτων προέρχονται από πληθώρα παραγόντων που αφορούν την γεωπολιτιχή σταθερότητα της περιοχής και την οιχονομία. Πρόταση Λύσεων: Μια αχραία διαταραχή παρουσιάζει μηδαμινές πιθανότητες για τις περιοχές στις οποίες αναφέρεται το έργο. Ωστόσο, για την χαλύτερη χαι πιο μαχροπρόθεσμη εχτίμηση είναι χρήσιμο η ομάδα να απευθυνθεί σε ειδιχούς του χλάδου. Επιπρόσθετα, μπορεί να εξεταστεί το ενδεχόμενο επέχτασης χαι σε χώρες του εξωτεριχού.

1.4 Ανταγωνισμός:

Περιγραφή: Ο ανταγωνισμός αποτελεί μια ευρύτερη ομάδα χινδύνων. Μπορεί αναφέρεται τόσο στον αθέμιτο όσο χαι στο θεμιτό. Όσον αφορά τον αθέμιτο, αυτός ίσως περιλαμβάνει την αυθαίρετη οιχειοποίηση της ιδέας της ομάδας ή μέρος του έργου της. Σχετιχά με τον

θεμιτό ανταγωνισμό, αναφέρεται η πιθανότητα κάποια άλλη ομάδα να προλάβει να καλύψει το κενό που υπάρχει στην αγορά και με το οποίο σχετίζεται το έργο της ομάδας, εφόσον η ομάδα είναι ολιγομελής και με μικρή εμπειρία. Επιπρόσθετος κίνδυνος που απορρέει από τον θεμιτό ανταγωνισμό, είναι και το ενδεχόμενο κάποια άλλη ομάδα να προχωρήσει σε μία αρτιότερη πρόταση, ενόσω η ομάδα εργάζεται στο έργο. Πρόταση Λύσεων: Για την αντιμετώπιση των περιπτώσεων αθέμιτου ανταγωνισμού, η ομάδα οφείλει να ακολουθήσει τη νομική οδό. Αναλόγως με την οικονομική υποστήριξη του έργου, κρίνεται σκόπιμη η πρόσληψη μόνιμης νομικής ομάδας που θα παρέχει ανά πάσα στιγμή την απαιτούμενη νομική υποστήριξη. Παράλληλα, η ομάδα οφείλει να καταρτήσει και να τηρεί κανόνες εμπιστευτικότητας, ενώ συγχρόνως θα πρέπει να χρησιμοποιούνται ασφαλείς τρόποι διαμοιρασμού των εγγράφων και των στοιχείων του έργου μεταξύ των μελών της. Αναφορικά με την αντιμετώπιση του θεμιτό ανταγωνισμό, απαιτείται η εντατικοποίηση των προσπαθειών και της εργασίας της ομάδας, η αύξηση της παραγωγικότητας, αλλά ταυτόχρονα και η αρτιότερη προώθηση του έργου και η υιοθέτηση ευπροσάρμοστης στις ανάγκες της αγοράς στρατηγικής, με θεμέλιο την καινοτομία.

1.5 Νομικά θέματα:

Περιγραφή: Το έργο αναφέρεται στην αγορά αχινήτων χαι επομένως τίθενται ζητήματα οιχονομιχής απάτης, πνευματιχών διχαιωμάτων, προστασίας προσωπιχών δεδομένων χαι κατάχρησης για οιχονομιχή και άλλου είδους βλάβες (π.χ. στην ειχόνα φυσιχού ή νομιχού προσώπου). Πρόταση Λύσεων: Η πρόσληψη μόνιμης νομιχής ομάδας είναι χαι πάλι πολύ χρήσιμη. Επιπλέον, η ομάδα θα πρέπει να ενσωματώσει στο έργο της ένα σύστημα αξιολόγησης της αξιοπιστίας χάθε χρήστη (επιβεβαίωση λογαριασμού για το χρήστη – μεσίτη, επιλογή αναφοράς για το χρήστη – ιδιοχτήτη/ενοιχιαστή/αγοραστή, captcha για αποφυγή των bots). Επιπρόσθετα, όλες οι οιχονομιχές συναλλαγές οφείλουν να γίνονται με τη μέγιστη ασφάλεια (σε προστατευόμενο περιβάλλον τράπεζας). Τέλος, είναι αναγχαία η απαίτηση για ρητή συναίνεση του χρήστη για οποιαδήποτε λειτουργία μεταχειρίζεται τα προσωπιχά του δεδομένα του χρήστη χαι τον εχθέτει με οποιονδήποτε τρόπο.

1.6 Προβληματική συνεργασία της ομάδας:

Περιγραφή: Κατά την ανάπτυξη του έργου υπάρχει η πιθανότητα να προχύψουν διαφωνίες μεταξύ των μελών, αντιεπαγγελματικές συμπεριφορές (όπως έλλειψη συνέπειας, ευνοϊκή μεταχείριση για ορισμένα μέλη) ή αχόμα και αποχώρηση ενός ή περισσότερων μελών. Πρόταση Λύσεων: Η ανάπτυξη του έργου πρέπει να διέπετε από ομαδικό πνεύμα και πνεύμα συνεργασίας. Επιπλέον, είναι χρήσιμο να γίνει σωστή κατανομή των ρόλων στα μέλη της ομάδας βάσει των ενδιαφερόντων και των δεξιοτήτων τους. Παράλληλα, είναι ανάγκη να γίνει ορθός και λεπτομερής χρονοπρογραμματισμός των εργασιών που απαιτούνται. Τέλος, ίσως χρειαστεί και περεταίρω εκπαίδευση των μελών ανάλογα με τη θέση που κατέχουν.

1.7 Μη ρεαλιστικός προγραμματισμός:

Περιγραφή: Μπορεί να αφορά τον χρονοπρογραμματισμό των εργασιών αλλά και τον οικονομικό προγραμματισμό (budget). Πρόταση Λύσεων: Η κατάρτιση των αντίστοιχων διαγραμμάτων και οι εκτιμήσεις κόστους και χρονικού πλαισίου απαιτείται να γίνουν με όσο το

Tortoise 5

δυνατόν μεγαλύτερη ακρίβεια και σαφήνεια. Επίσης, τα αρμόδια μέλη (Service Request Manager, Service Delivery Manager) οφείλουν να εποπτεύουν διαρκώς την πορεία του έργου, την ποιότητα των ολοκληρωμένων εργασιών και να ενημερώνουν τόσο τα υπόλοιπα μέλη όσο και τον πελάτη για τυχόν αποκλίσεις από τον αρχικό σχεδιασμό. Τέλος, για τη αντιμετώπιση πιθανών καθυστερήσεων η ομάδα μπορεί να υιοθετήσει τεχνικές επαναχρησιμοποίησης λογισμικού (software reuse), ενώ η μέθοδος της σταδιακής ανάπτυξης (incremental development) μπορεί να οδηγήσει την ομάδα σε καλύτερο προγραμματισμό (τόσο για τον χρόνο όσο και για το κόστος).

1.8 Λάθη στις λειτουργίες:

Περιγραφή: Οι λειτουργίες που εντάσσονται στην εφαρμογή που περιλαμβάνει το έργο είναι πιθανό να μην ανταποκρίνονται απόλυτα στις ανάγκες των υποψήφιων χρηστών. Έτσι, η ομάδα ίσως αναλωθεί στην υλοποίηση λειτουργιών που δεν είναι χρήσιμες για τον μέσο χρήστη, ή αντίθετα, λειτουργίες που ο χρήστης θεωρεί δεδομένες και απαραίτητες, η ομάδα να τις έχει παραλείψει από την εφαρμογή της. Πρόταση Λύσεων: Η κατάρτιση των προδιαγραφών οφείλει να γίνει αναλυτικά έπειτα και από μελέτη του ανταγωνισμού (εφαρμογές που υπάρχουν ήδη). Επιπρόσθετα, μπορεί να ληφθεί υπόψη και η γνώμη των υποψήφιων χρηστών (ερωτηματολόγια), ενώ κρίνεται σκόπιμη η χρήση τεχνικών προτοτψπινγ και ανάλυσης αποστολής (mission analysis).

1.9 Λάθη στο UX/UI:

Περιγραφή: Κατά την σχεδίαση της εφαρμογής που περιλαμβάνει το έργο, μπορεί να ληφθούν λανθασμένες σχεδιαστικές αποφάσεις που υποβαθμίζουν την εμπειρία χρήσης και τη λειτουργικότητά της. Η έλλειψη εξειδικευμένης ομάδας που να ασχολείται αποκλειστικά με το UX και την σχεδίαση του UI, αυξάνει τον παραπάνω κίνδυνο καθώς μεταθέτει την ευθύνη ορθής σχεδίασης στους προγραμματιστές – μέλη της ομάδας. Πρόταση Λύσεων: Η σχεδίαση πρέπει να γίνει χρησιμοποιώντας τεχνικές prototyping, ανάλυσης σεναρίων και λαμβάνοντας υπόψη τη γνώμη ενός δείγματος των υποψήφιων χρηστών (π.χ. με χρήση ερωτηματολόγιων).

1.4 Κίνδυνοι κατά τη συντήρηση του έργου

2.1 Νομικά θέματα:

Τα νομικά ζητήματα προχύπτουν τόσο κατά την διαδικασία υλοποίησης όσο και κατά τη συντήρηση του έργου. Το θέμα καλύπτεται πλήρως στο 1.5(Νομικά θέματα).

2.2 Διαδικτυακές επιθέσεις:

Περιγραφή: Το έργο περιλαμβάνει την ανάπτυξη εφαρμογής για εύρεση και ενοικίαση/αγορά ακινήτων. Ως εκ τούτου, υπάρχει πιθανότητα κακόβουλων πράξεων με τη μορφή επιθέσεων για οικονομική απάτη, εκμετάλλευση του χρήστη και παρεμπόδιση της απρόσκοπτης λειτουργίας (Phishing, Zero-day Exploit, Denial-of-service-attack κ.α.). Πρόταση Λύσεων: Η πιθανότητα διαδικτυακής επίθεσης είναι εκ των πραγμάτων χαμηλότερη σε ένα έργο που περιορίζεται χωρικά σε μεγάλο βαθμό και που δεν εμπλέκεται άμεσα με το χρηματοοικονομικό και τραπεζικό σύστημα. Επιπλέον, το γεγονός πως τόσο η ομάδα όσο και το έργο δεν είναι

ευρέως αναγνωρίσιμο μειώνουν σε μεγαλύτερο βαθμό την πιθανότητα σχετικών επιθέσεων. Για τον περαιτέρω περιορισμό, μπορούν να χρησιμοποιηθούν προηγμένες μέθοδοι κρυπτογράφησης των δεδομένων που διακινούνται και να υιοθετηθούν τακτικές δοκιμής διείσδυσης (Penetration Testing) από εξειδικευμένη ομάδα.

2.3 Περιορισμοί υλικού:

Περιγραφή: Περιλαμβάνονται όλες οι δυσλειτουργίες που ενδέχεται να προχύψουν στο υλιχό που υποστηρίζει το σύστημα (βλάβη εξυπηρέτη, αδυναμία σύνδεσης σε εξυπηρέτη, υπερφόρτωση εξυπηρέτη). Πρόταση Λύσεων: Η ομάδα πρέπει να μεριμνήσει για την ύπαρξη εναλλαχτιχών εξυπηρετών με αντίγραφα (back-up servers). Παράλληλα θα πρέπει να υπάρξει σχετιχή πρόβλεψη για αύξηση της χίνησης και των αιτημάτων στους εξυπηρέτες, δηλαδή κατάλληλος σχεδιασμός για το μέγεθος των εξυπηρετών (Web Server Capacity Planning) και στη συνέχεια εξασφάλιση υλιχού με τις ανάλογες προδιαγραφές. Συνολιχά, χρίνεται σχόπιμη η ίδρυση ΙΤ τμήματος για την αποτελεσματιχότερη αντιμετώπιση ζητημάτων που αφορούν τους περιορισμούς και τις δυσλειτουργίες του υλιχού.

2.4 Προβληματική Διαχείριση:

Περιγραφή: Η συστηματική και πολύχρονη διαχείριση ενός έργου από μία νεοσύστατη ομάδα με ελάχιστη εμπειρία μπορεί να αποδειχθεί αρκετά δύσκολη και απαιτητική. Ενδέχεται να παρουσιαστούν φαινόμενα ελλιπούς εποπτείας της ορθής χρήσης του συστήματος ή αντίθετα, κατάχρηση των διαχειριστικών δικαιωμάτων σε βάρος ορισμένων χρηστών. Επιπρόσθετα, είναι πιθανό να διακοπεί πλήρως η συντήρηση του έργου, λόγω διάσπασης της ομάδας ή επικέντρωσης των διαθέσιμων πόρων σε άλλο έργο. Πρόταση Λύσεων: Η πιθανότητα κακής διαχείρισης ελαχιστοποιείται από τη στιγμή που την αναλαμβάνει η ίδια η ομάδα που ανέπτυξε το έργο. Συγχρόνως, απαραίτητη κρίνεται η επιμόρφωση των μελών της ομάδας σχετικά με τη διαχείριση και η εκπαίδευσή τους σε διαχειριστικές μεθόδους. Ωστόσο, είναι δυνατή η ανάθεση της διαχείρισης σε κατάλληλα καταρτισμένη ομάδα με αξιοκρατικά κριτήρια.